

NOVI PRAK 8T
10.3.2014 13.15

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA

NACRT

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O TRANSPARENTNOSTI
TOKOVA JAVNIH SREDSTAVA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, veljača 2014.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O TRANSPARENTNOSTI TOKOVA JAVNIH SREDSTAVA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona nalazi se u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/2014 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakonom o transparentnosti tokova javnih sredstava (Narodne novine, broj 72/2013) preuzeta je u hrvatsko zakonodavstvo Direktiva Komisije 2006/111/EZ od 16. studenoga 2006. o transparentnosti financijskih odnosa između država članica i javnih poduzetnika, kao i o financijskoj transparentnosti unutar određenih poduzetnika (SL L 318, 17. 11. 2006.).

Predmetnom Direktivom uređena je obveza transparentnog vođenja računa, prema računovodstvenim pravilima, za dvije kategorije poduzetnika - javne poduzetnike te poduzetnike s posebnim ovlastima, javne i privatne. Javni poduzetnici imaju tu obvezu, koja proizlazi i iz Direktive, ukoliko su im tijela javne vlasti stavila na raspolaganje javna sredstva. S druge strane, poduzetnici s posebnim ovlastima (poduzetnici kojima je država dodijelila određena posebna ili isključiva prava ili povjerila pružanje usluga od općeg gospodarskog interesa), prema Direktivi su obvezni voditi zasebne račune bez obzira na činjenicu jesu li im dodatno, od strane tijela javne vlasti, stavljena na raspolaganje javna sredstva. Trenutno je propisana u Zakonu o transparentnosti tokova javnih sredstava, članku 5. stavku 2. odredba koja u određenoj mjeri ograničava područje koje ima za cilj urediti Direktiva, tako da su zasebne račune obvezni voditi samo poduzetnici s posebnim ovlastima kojima su stavljena na raspolaganje javna sredstva. Izmjenama predloženim ovim Zakonom uklonio bi se dio teksta predmetnog stavka te bi se time proširio krug poduzetnika s posebnim ovlastima – obveznika primjene Zakona o transparentnosti tokova javnih sredstava te, posljedično, vođenja zasebnih računa, te bi se time osigurala potpuna usklađenost sa sadržajem i svrhom Direktive, posebno njenim člankom 1. stavkom 2.

Dodatno, izmjenama Zakona prilagodile bi se prekršajne odredbe Zakona sa sadržajem Prekršajnog zakona (Narodne novine, br. 107/2007, 39/2013 i 157/2013) na način da se propišu različite kazne za prekršaje ovisno o tome je li ih počinio poduzetnik-pravna osoba ili poduzetnik-fizička osoba.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu s odredbom članka 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/2013), predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku. Naime, Zakonom o transparentnosti tokova javnih sredstava (Narodne novine, broj 72/2013) preuzeta je u hrvatsko zakonodavstvo Direktiva Komisije 2006/111/EZ od 16. studenoga 2006. o transparentnosti financijskih odnosa između država članica i javnih poduzetnika, kao i o financijskoj transparentnosti unutar određenih poduzetnika (SL L 318, 17. 11. 2006.). Ovim Zakonom mijenja se Zakon o transparentnosti tokova javnih sredstava ne bi li se u potpunosti, bez potrebe za dodatnim tumačenjima, osigurala usklađenost sa spomenutom Direktivom, imajući na umu njen cilj i područje koje uređuje.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O TRANSPARENTNOSTI TOKOVA JAVNIH SREDSTAVA

Članak 1.

U Zakonu o transparentnosti tokova javnih sredstava (Narodne novine, broj 72/2013), članku 5. stavku 2. riječi: „,a javna sredstva su mu stavljena na raspolaganje samo za neku ili neke od njih,“ brišu se.

Članak 2.

Članak 9. mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom kaznit će se za prekršaj:

– javni poduzetnik koji ne vodi zasebni račun iz kojeg su jasno vidljivi iznosi javnih sredstava stavljeni na raspolaganje i stvarna upotreba tih javnih sredstava, u skladu s člankom 5. stavkom 1. ovoga Zakona,

– poduzetnik s posebnim ovlastima koji ne vodi zasebne račune po različitim djelatnostima iz kojih su jasno vidljivi troškovi i prihodi povezani s različitim djelatnostima i pojedini na načinu na koji su troškovi i prihodi dodijeljeni ili raspoređeni na različite djelatnosti, u skladu s člankom 5. stavkom 2. ovoga Zakona,

u iznosu od 500.000,00 do 1.000.000,00 kuna ako je počinitelj pravna osoba, odnosno u iznosu od 250.000,00 do 500.000,00 kuna ako je počinitelj fizička osoba obrtnik ili osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, odnosno u iznosu od 25.000,00 do 50.000,00 kuna ako je počinitelj druga fizička osoba.

(2) Novčanom kaznom kaznit će se za prekršaj:

– javni poduzetnik, odnosno poduzetnik s posebnim ovlastima koji ne dostavi Ministarstvu financija podatke u rokovima određenim člankom 6. stavcima 1. i 5. ovoga Zakona,

– javni poduzetnik, odnosno poduzetnik s posebnim ovlastima koji ne čuva podatke u skladu s člankom 6. stavkom 7. ovoga Zakona,

u iznosu od 50.000,00 do 200.000,00 kuna ako je počinitelj pravna osoba, odnosno u iznosu od 25.000,00 do 50.000,00 kuna ako je počinitelj fizička osoba obrtnik ili osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, odnosno u iznosu od 10.000,00 do 25.000,00 kuna ako je počinitelj druga fizička osoba.“.

Članak 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Ovaj članak određuje izmjenu stavka 2. članka 5. Zakona tako da se brišu riječi: „,a javna sredstva su mu stavljena na raspolaganje samo za neku ili neke od njih,“. U ovom stavku uređuje se, naime, obveza vođenja zasebnih računa za poduzetnike s posebnim ovlastima (kojima je država dodijelila određena posebna ili isključiva prava ili povjerila pružanje usluga od općeg gospodarskog interesa) koji obavljaju različite djelatnosti (temeljem danih posebnih ili isključivih prava ili obveze pružanja usluga od općeg gospodarskog interesa te sve ostale djelatnosti) tako da se iz zasebnih računa mogu vidjeti troškovi i prihodi povezani s tim različitim djelatnostima. Izričajem iz važećeg Zakona suzio se krug obveznika primjene Zakona prema stavku 2. članka 5. - poduzetnika s posebnim ovlastima vezujući ih činjenicom da su im stavljena na raspolaganje javna sredstva. Brisanjem navedenih riječi u stavku 2., u kojem se spominje stavljanje na raspolaganje javnih sredstava poduzetnicima s posebnim ovlastima i time posljedično obveza vođenja zasebnih računa i prikupljanja podataka po posebnim djelatnostima, uklonila bi se prepreka i time proširila obveza vođenja zasebnih računa svim poduzetnicima s posebnim ovlastima.

Članak 2.

Ovim člankom usklađuje se članak 9. Zakona o transparentnosti tokova javnih sredstava s odredbom Prekršajnog zakona propisujući različite kazne za počinitelje prekršaja – poduzetnike pravne, odnosno poduzetnike fizičke osobe.

Članak 3.

Ovim člankom uređuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Članak 5.

(1) Javni poduzetnici kojima su tijela javne vlasti stavila na raspolaganje, izravno ili preko posrednika, javna sredstva dužni su voditi zasebne račune u okviru svojih poslovnih knjiga iz kojih će biti jasno vidljiv:

- iznos javnih sredstava stavljenih na raspolaganje,
- stvarna upotreba tih javnih sredstava.

(2) Poduzetnik s posebnim ovlastima koji obavlja više različitih djelatnosti, a javna sredstva su mu stavljena na raspolaganje samo za neku ili neke od njih, obvezan je voditi zasebne račune po različitim djelatnostima u okviru svojih poslovnih knjiga tako da iz tih računa budu jasno vidljivi:

- troškovi i prihodi povezani s različitim djelatnostima,
- pojedinosti o načinu na koji su troškovi i prihodi dodijeljeni ili raspoređeni na različite djelatnosti,
- zasebna organizacijska struktura za različite djelatnosti.

(3) Iz zasebnih računa iz stavka 1. ovoga članka moraju biti jasno vidljivi osobito sljedeći financijski odnosi između tijela javne vlasti i javnih poduzetnika:

- pokriće gubitaka iz poslovanja,
- osiguranje kapitala,
- bespovratna sredstva, odnosno sredstva koja se vraćaju samo u određenim uvjetima,
- zajmovi dodijeljeni pod uvjetima povoljnijima od tržišnih,
- dodjeljivanje financijskih prednosti odricanjem od dobiti ili naplate dospjelih nepodmirenih novčanih obveza,
- odricanje od uobičajene naknade za korištenje javnih sredstava,
- naknada za financijsko opterećenje koje nameću tijela javne vlasti.

(4) U vođenju zasebnih računa, u okviru vođenja svojih poslovnih knjiga, poduzetnik je obvezan utvrditi i dosljedno primjenjivati jasne i objektivno opravdane politike troškovnog računovodstva za vođenje zasebnih računa i sve troškove i prihode ispravno raspoređivati na različite djelatnosti.

Članak 9.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500.000,00 do 1.000.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

– javni poduzetnik koji ne vodi zasebni račun iz kojeg su jasno vidljivi iznosi javnih sredstava stavljani na raspolaganje i stvarna upotreba tih javnih sredstava, u skladu s člankom 5. stavkom 1. ovoga Zakona,

– poduzetnik s posebnim ovlastima koji ne vodi zasebne račune po različitim djelatnostima iz kojih su jasno vidljivi troškovi i prihodi povezani s različitim djelatnostima i pojedinošću o načinu na koji su troškovi i prihodi dodijeljeni ili raspoređeni na različite djelatnosti, u skladu s člankom 5. stavkom 2. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 200.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

– javni poduzetnik, odnosno poduzetnik s posebnim ovlastima koji ne dostavi Ministarstvu financija podatke u rokovima određenim člankom 6. stavcima 1. i 5. ovoga Zakona,

– javni poduzetnik, odnosno poduzetnik s posebnim ovlastima koji ne čuva podatke u skladu s člankom 6. stavkom 7. ovoga Zakona.